

ної галузі та освітній рівень. Але ж для досягнення ефективності інформаційного обслуговування потрібен багатоаспектний аналіз найбільш поширених засобів, який дає змогу визначити раціональність їх використання для досягнення конкретних цілей. Ми пропонуємо одізняти цей аналіз, виходячи з таких аспектів характеристики засобів обслуговування:

- 1/ режим обслуговування;
- 2/ критерії відбору літератури для обслуговування;
- 3/ рівень інформаційних потреб;
- 4/ термін і оперативність обслуговування;
- 5/ форма подання відомостей;
- 6/ ситуація виникнення інформаційної потреби;
- 7/ характер обслуговування;
- 8/ місце проведення заходу;
- 9/ мета інформування.

Всі ці аспекти можливо урахувати в цільовій програмі інформаційного обслуговування.

ПИТАННЯ СТАБІЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕЧНИХ КАДРІВ ЦЕС /ЗА МАТЕРІАЛАМИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ/

Роїнова Г.Л., Сидоренко А.І.

Міграція бібліотечних працівників, як одна з актуальних кадрових проблем, стала предметом вивчення у ході комплексного дослідження "Бібліотечна професія: сучасний стан та перспективи розвитку", яке проводилося під керівництвом Санкт-Петербурзького інституту культури.

Аналіз емпіричних даних, що були зібрані нами у 10 сільських ЦЕС південного регіону України, свідчать про наявність різних видів професійних переміщень бібліотекарів.

Інтерес становлять відомості про міграцію, тобто надходження кадрів у централізовані бібліотечні системи. Серед джерел поповнення загону працівників на І місці стоять середні бібліотечні учбові заклади /37,4%/; 30,3 % опитаних прийшли у підрозділи ЦЕС, при цьому, переважно в сільські бібліотеки-філіали, відділи обслуговування, а також комплектування і обробки літератури, з небібліотечних закладів. Сначну частину становлять випус-

-ники середніх шкіл /14,8 %/. І тільки четверте місце серед джерел надходження бібліотечних кадрів займають вищі бібліотечні заклади.

Відзначимо, що випускники останніх поповнюють, насамперед, склад керівників бібліотек, методистів, бібліографів. Таким чином, переважна більшість працівників, що приходять на роботу в ЦЕС, не мають практичного досвіду і це створює особливу ситуацію щодо організації підвищення кваліфікації бібліотекарів.

Плинність кадрів, як одна з форм перемішування працівників, характеризує стан стабільності бібліотечних колективів і інтенсивність міграційних процесів. В рік проведення обстеження з бібліотек вибуло 49 чоловік, що складає 9%. Така плинність виглядає нормальною, якщо враховувати ствердження соціологів щодо показників цього стану.

Бібліотечним колективам не загрожує ні дестабілізація, ні старіння. Проте, звертають на себе увагу ті обставини, що плинність кадрів ніби передбачається заздалегідь, тому що найбільша кількість емігрантів становлять випускники шкіл, працівники з небібліотечною освітою. Найбільш стійкою є категорія працівників, котрі мають диплом про закінчення вищих та середніх бібліотечних учбових закладів. Але вони не становлять більшість у структурі кадрів ЦЕС.

Однак, проблема стабільності кадрів не обмежується тільки інтенсивністю реальної міграції. Особливе значення має вивчення міграції потенціальної, тобто, готовності до зміни місця роботи чи професії.

З ряду причин можна було передбачити, що доля потенціальних мігрантів може бути значною. Як показують дані, вона складає 37,7%, причому 16% працівників виявили бажання перейти в іншу бібліотеку або на іншу ділянку роботи, останні віддали перевагу зміні професії бібліотекаря на іншу.

Насторожує той факт, що серед цієї категорії 52,5 % складають фахівці з бібліотечною освітою - як очною, так і заочною. У більшості працівників /63%/, бажаючи змінити професію, висока самооцінка професійної зрілості, і в той же час вони відчувають гостре невивчення теоретичних знань, які не компенсуються практичним досвідом.

Це протиріччя не додає, так би мовити, "професійного" комфорту.

У відношенні до професії спостерігається певна тенденція. Тільки 18 % серед тих, хто бажає змінити рід діяльності відповіли, що робота, яку вони виконують, цілком відповідає покликанню; половина бібліотекарів неохоче йдуть працювати.

Це підтверджує думку, що стабільність кадрів у значній мірі залежить від суб'єктивних факторів - від ступеня відповідності професії особистим якостям працівника.

Обмежені рамки публікації не дають змогу рівнобіжно розкрити проблему і це буде зроблено у доповіді. Одержані дані свідчать про те, що процес переміщень бібліотечних працівників ЦБС відбувається, з одного боку, у відповідності з закономірностями соціальних переміщень, з другого - він має свої характерні риси. Без вивчення і врахування цих обставин всілякі рішення з метою стабілізації кадрів не можна вважати достатньо обґрунтованими, отже, ефективними.

Б.ВИННИЧЕНКО.ЯК ЯСКРАВИЙ ПРЕДСТАВНИК УКРАЇНСЬКОГО ЗАРУБІЖЖЯ

Диненкова Л.А.

Ім'я видатного письменника - представника українського зарубіжжя і оригінального художника слова Б.К.Винниченка, після довгих років утисків, очорнення і обману, повертається до читача.

Та хіба лише одного Володимира Винниченка спіткала жорстока доля?

• Повертаються українській культурі імена із того трагічного реєстру який відображав розстріляне Відродження.

Один із найбільш складних і суперечливих талантів ХХ ст. Винниченко привертав надзвичайну увагу любителів словесності.

Літературна слава прийшла до Винниченка надзвичайно швидко. У статті "Південно-російська література", написаній для енциклопедії Брокгауза і Ефрона, ранко назвав Винниченка "найяскравішим із починаючих талантів". /Біртворів.: У 50 Т. - К., 1984. - Г. 41. - с. 154/.

Прозаїк, драматург, есеїст, публіцист, автор інтересних мемуарів, володар надзвичайного таланту живописця/відомо більше святихого художніх полотен/, Винниченко - і це особливо дивує! - належав до найбільшнього славу - сільських батраків.